

הנחיות להוראת המצגת "ירושלים הבירה"

קהל יעד: כיתות ה-ז

משך הפעילות: 45 דקות

מטרות:

1. התלמידות והתלמידים יכירו פרטי מידע שונים על ירושלים כגון אתרים בעיר, מאפיינים, מתי קיבלה ירושלים את המעמד שלה (מתי קודשה).
2. הידוק הזיקה של התלמידות והתלמידים לירושלים, כנושא השנתי, מההיבט המקראי.
3. יצירת סקרנות ושאלות בנוגע למעמדה של ירושלים, ובנוגע לזמן שבו קיבלה את מעמדה החשוב.

מהלך הפעילות

בפעילות שלפניכם תמצאו משחק שמטרתו לעורר סקרנות ורצון ללמוד על ירושלים – איך קיבלה את חשיבותה ההיסטורית? איך הכול התחיל?

לאחר מכן התלמידים מוזמנים לצפות בסרטון "חדשות התנ"ך", העוקב אחרי המתרחש בספר שמואל ב, פרקים ה עד ז: דוד המלך מבקש להשיג מטרות חשובות – קביעת ירושלים כעיר הבירה החדשה של ישראל, והעברת ארון הברית אליה, אבל כשהוא רוצה לבנות בית קבע לארון הברית, לאלוהים יש תכניות אחרות.

במסגרת לימודי התנ"ך בכיתה ה התלמידים לומדים על מלכות דוד ועל כיבוש ירושלים, שהייתה מובלעת נוכרית בלב ההתנחלות הישראלית. דוד כובש את ירושלים מידי היבוסים והופך אותה לבירה החדשה של ממלכתו ולמרכז הרוחני של שבטי ישראל, מאז ועד היום.

אפשר לשלב פעילות זו כחלק מתכנית הלימודים בתנ"ך בכיתה ה או כחלק מלימוד הנושא השנתי – ירושלים.

שקופית 1 - ירושלים הבירה

שאלו את התלמידות והתלמידים:

- מה עולה לכם בראש ובלב בקשר לירושלים? הסבירו והביאו דוגמאות.
- האם ביקרתם בירושלים? איך היה הביקור?

שקופית 2 - הנחיות למשחק "ארבע בריבוע"

בשקופית זו מופיעות ההנחיות למשחק.

קראו את ההנחיות למשחק עם התלמידות והתלמידים:

הנחיות למשחק - ארבע בריבוע

במשחק שלפניכם 16 קלפים הפוכים. מטרת כל קבוצה ליצור רצף של תשובות נכונות בקו ישר או אלכסוני. הקבוצה המנצחת תהיה זו שלה יש רוב של קלפים עם הצבע המייצג אותה.

- התחלקו ל-2 קבוצות. כל קבוצה מקבלת צבע מייצג: אדום או כחול.
- הקבוצה המתחילה הופכת קלף, קובעת אם ההיגד נכון או לא נכון, ומקבלת משוב על הצלחתה.
- אם הקבוצה ענתה נכונה על ההיגד, היא גוררת אל הקלף עיטול בצבע המייצג אותה.
- אם הקבוצה טעתה, התור עובר לקבוצה הבאה.

קראו את ההנחיות למשחק. בסיום לחצו הבא להמשך.

הקודם הבא

- במשחק שלפניכם 16 קלפים הפוכים.
- מטרת כל קבוצה ליצור רצף של תשובות נכונות בקו ישר או אלכסוני. הקבוצה המנצחת תהיה זו שלה יש רוב של קלפים עם הצבע המייצג אותה.
- התחלקו לשתי קבוצות. כל קבוצה מקבלת צבע מייצג: אדום או כחול.
- הקבוצה המתחילה הופכת קלף, קובעת אם ההיגד נכון או לא נכון, ובכפתור בדיקה מקבלת משוב על תשובתה.
- אם הקבוצה ענתה נכונה על ההיגד, היא גוררת אל הקלף עיגול בצבע המייצג אותה.
- אם הקבוצה טעתה, התור עובר לקבוצה הבאה.

שקופית 3 - המשחק – ארבע בריבוע

חלקו את הכיתה לשתי קבוצות, ובחרו עבור כל קבוצה צבע מייצג.

כדי לאפשר השתתפות של כמה שיותר תלמידות ותלמידים, הנחו את הקבוצות להתדיין בין לבין עצמן במשך דקה לפני שנציג או נציגה מטעם הקבוצה יבחרו בתשובה. בכל פעם בקשו שמישהי או מישהו אחר יציגו, כדי להגביר את מעורבות כלל חברי הקבוצה.

בכל פעם שהקבוצה עונה נכונה, גררו עיגול בצבע המייצג אותה אל גב הקלף.

המשחק יסתיים עם יצירת רצף של שורה – במאוזן, במאוך או באלכסון.

אם הקבוצות יהיו במרוץ צמוד שבו אף לא אחת תצליח לייצר רצף, הקבוצה המנצחת תיחשב זו שיש לה יותר עיגולים בצבע המייצג אותה על גבי הקלפים בלוח.

שקופית 4 - ירושלים בירת ישראל

קראו את הטקסט בשקופית עם התלמידות והתלמידים ובסיום בקשו מהם לענות על השאלה: מדוע לדעתכם היה חשוב כל כך לדוד בן גוריון שירושלים היא שתהיה בירת ישראל?

ביום י"ד בכסלו תש"י (5 בדצמבר 1949), כשנה וחצי שנה אחרי קום המדינה, הכריז דוד בן גוריון ראש ממשלת ישראל על ירושלים כעיר הבירה של מדינת ישראל.

הכרזה זו התבססה על החלטתם של חברי הממשלה, וזכתה לתמיכת כל המפלגות בבכנסת. בעקבות ההכרזה החליטה הממשלה להעתיק את כל משרדיה מתל אביב לירושלים, וגם הכנסת העתיקה את משכנה בסוף אותו חודש מתל אביב לירושלים.

בשקופית זו אפשר להשתמש בסל"ב – סלולר בכיתה. לחיצה על אייקון הסל"ב תאפשר לכלל הכיתה ליהנות מחוויה אינטראקטיבית ייחודית.

אם תעשו שימוש בסל"ב, יוכלו יותר תלמידים להביע את עצמם.

- הגדילו פתקיות רבות ככל האפשר והתייחסו אליהן.
- התייחסו לרעיונות שעולים ובקשו ממי שכתב שיסביר וירחיב.

קראו עם התלמידות והתלמידים:

המשפט שניסחו בכנסת לאחר הישיבה הראשונה במשכן בירושלים: **"עם הקמתה של מדינה יהודית, שוב הפכה ירושלים לבירתה."**

שאלו: למה הכוונה במשפט הזה?

שקופית 5 - איפה הכול התחיל?

נשאלת השאלה: איך הפכה ירושלים להיות עיר בעלת חשיבות היסטורית גדולה כל כך?

לצורך כך הקרינו בכיתה את הסרטון "[חדשות התנ"ך](#)"

שקופית 6 - לסיכום

לסיכום הפעילות, שאלו:

- מה התחדש לך בעקבות הפעילות?
- מהי ירושלים בשבילך?

בהמשך לשיעור זה, אפשר לפנות למצגת: שאלון טריוויה על הפרק מחדשות התנ"ך.

בשקופית זו אפשר להשתמש בסל"ב - סולר בכיתה. לחיצה על אייקון הסל"ב תאפשר לכלל הכיתה ליהנות מחוויה אינטראקטיבית ייחודית.

